

Lica iz prošlosti Krnice kroz objektiv Antona Škabića (1871. – 1948.) / Volti dal passato di Carnizza attraverso l'obiettivo di Antonio Scabich (1871-1948), izložba, Povijesni i pomorski muzej Istre – Museo storico e navale dell'Istria, Pula, 25. siječnja – 30. ožujka 2013.

Sudjelovanje Povijesnoga i pomorskoga muzeja Istre – Museo storico e navale dell'Istria u kulturnoj manifestaciji Noć muzeja 2013. obilježilo je svečano otvorenje izložbe fotografija *Lica iz prošlosti Krnice kroz objektiv Antona Škabića (1871. – 1948.) / Volti dal passato di Carnizza attraverso l'obiettivo di Antonio Scabich (1871-1948)*. Izložba je realizirana suradnjom Povijesnoga i pomorskoga muzeja Istre i obitelji Buršić-Matijašić, u čijem se vlasništvu nalazila ostavština Antona Škabića koja svjedoči o životu i radu dugogodišnjega općinskog povjerenika Krnice koji je obnašao i funkcije javnoga bilježnika, arhitekta i geodeta te bio i strastveni fotoamater.

Autorica izložbe bila je Lana Skuljan Bilić, kustosica Zbirke fotografija, negativa i fotografske opreme, koja je izložbu posvetila njegovim fotografijama – najvrjednijem segmentu ostavštine ovoga samoukog i svestranog intelektualca kojem je fotografija bila hobi i profesija. Napravila je uži izbor iz ostavštine koja sadrži ukupno 275 fotografija negativa na staklu te predstavila 40 fotografija, koje su izrađene od originalnih negativa.

Anton Škabić je osnovna znanja o snimanju i razvijanju fotografija samostalno usvojio iz sveučilišnoga udžbenika *Anleitung zum Photographieren* Ludwiga Davida, koji je 1896. objavila u Beču tada ugledna i poznata tvrtka za fotografsku literaturu i opremu R. Lechner (Wilh. Müller). Ubrzo je, vjerojatno od iste tvrtke, naručio i drveni fotografski aparat, tzv. *Salon- und Reise-Apparat*. Vrijedna oprema omogućila mu je da vjernom fotografskom slikom ovjekovječi život svoga zavičaja od kraja 19. stoljeća do početka Drugoga svjetskog rata i stvori izniman fotografski opus.

Izložene su portretne i reportažno-dokumentarne fotografije koje na osobit način dokumentiraju mnogobrojna lica i događaje u Krnici, Krničkom Portu, Raklju i okolnim selima, njihove običaje i tradiciju. Bogatstvo i raznolikost motiva potvrđuju da je fotograf bio vrlo popularan u svome kraju. Uz mještane, pozirali su mu i članovi njegove uže i šire obitelji – supruga Regina, kći Maria, brat sa svojom obitelji i drugi. Zanimljivo je da je fotograf snimio i nekoliko autoportreta u krupnom planu, a na izložbi je predstavljen jedan od njih.

Posebno je mjesto na izložbi posvećeno izuzetno dobro očuvanom, vrijednom i rijetkom predmetu iz ostavštine – *cameri obscuri* iz 1900. godine. Na kraju izložbe posjetitelji su mogli vidjeti, uz dio osobnoga inventara Antona Škabića, i njegov udžbenik *Anleitung zum Photographieren* iz 1896., fotografski aparat *Salon- und Reise-Apparat* s uložnim kazetama, kutije s originalnim staklenim pločama *Germania-Platten* iz 1910., fotografske kartone iz 1910. te prah za bljeskalicu *Lampi al Magnesio* s mjericom iz 1930.

Fotografski opus Antona Škabića vjerodostojno je svjedočanstvo o tome kako se odvijao život na istarskom selu, daleko od velikih svjetskih političkih i društvenih zbivanja, ali i pod njihovim utjecajem. Iznimno je važan za razvoj fotografije u Istri krajem 19. i prvoj polovici 20. stoljeća jer potvrđuje da kvalitetna i vrijedna fotografija nije bila nužno proizvodom uglednih i poznatih fotoatelijera i nagrađivanih fotografa iz raznih europskih fotografskih središta, već i fotoamatera koji su djelovali i u istarskim selima.

Obitelj Buršić-Matijašić donirala je sveukupnu ostavštinu Antona Škabića Povijesnom i pomorskom muzeju Istre, kojom je značajno obogatila njegov fundus Zbirke značajnih ličnosti. Fotografski opus Antona Škabića zasad je jedini takav u potpunosti sačuvan na ovim prostorima te predstavlja vrijedan izvor za proučavanje rane fotografije u Istri.

Gordana Milaković

***Sve najbolje / Tanti auguri*, izložba, Gradska knjižnica i čitaonica Pula, Pula, 24. prosinca 2012. – 12. siječnja 2013.**

Projekt *Sve najbolje / Tanti auguri*, koji obuhvaća izložbu i katalog, organiziran je u suradnji nekoliko ustanova: Istarske kulturne agencije – Agenzia culturale istriana (IKA), Gradske knjižnice i čitaonice Pula – Biblioteca civica e sala di lettura di Pola i Povijesnoga i pomorskoga muzeja Istre – Museo storico e navale dell'Istria. Projekt je inicirala Nela Načinović, ravnateljica Gradske knjižnice i čitaonice Pula. Kao partneri na projektu sudjelovali su Etnografski muzej Istre, Muzej grada Pazina i Zavičajni muzej Poreštine. Autorica je koncepta izložbe *Sve najbolje / Tanti auguri* Tajana Ujčić, ravnateljica IKA-e, institucije čiji je prvenstveni cilj koordinacija djelovanja